

## Chambre des Représentants

SESSION 1968-1969.

12 MARS 1969.

### PROJET DE LOI

portant approbation du Protocole additionnel n° 4 à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales reconnaissant certains droits et libertés autres que ceux figurant déjà dans la Convention et dans le premier Protocole additionnel à la Convention, fait à Strasbourg, le 16 septembre 1963.

### EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS:

Par sa Recommandation 234 du 22 janvier 1960, l'Assemblée Consultative du Conseil de l'Europe a demandé au Comité des Ministres de faire étudier un projet de nouveau Protocole additionnel à la Convention afin de sauvegarder certains droits civils et politiques qui peuvent être considérés comme constitutifs des droits de l'homme et qui ne sont pas prévus par la Convention et le premier Protocole additionnel.

Cette Recommandation fut soumise à un comité d'experts dont les travaux aboutirent à la rédaction du protocole que le gouvernement a l'honneur de soumettre à votre approbation.

Ce Protocole garantit quatre nouveaux droits.

L'article 1 a pour but de renforcer les prescriptions de l'article 5 de la Convention qui sauvegarde le droit de toute personne à la liberté et à la sûreté.

L'expression « privé de sa liberté » indique que l'interdiction prévue porte sur toute forme de privation, momentanée ou durable, de la liberté, qu'il s'agisse d'arrestation ou de détention.

L'article vise l'inexécution de toute obligation contractuelle, quelle qu'elle soit et non pas seulement l'inexécution d'une obligation pécuniaire.

Il faut toutefois, que l'obligation trouve sa source unique dans un contrat. L'article est donc inapplicable lorsque l'obligation résulte d'une loi de droit public ou de droit privé.

## Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1968-1969.

12 MAART 1969.

### WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het Aanvullend Protocol n° 4 bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, tot het waarborgen van bepaalde rechten en vrijheden die niet reeds in het Verdrag en in het eerste Aanvullend Protocol daarbij zijn opgenomen, opgemaakt op 16 september 1963 te Straatsburg.

### MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN.

In haar Aanbeveling 234 van 22 januari 1960 heeft de Consultatieve Vergadering van de Raad van Europa aan de Raad van Ministers gevraagd een ontwerp van nieuw Aanvullend Protocol bij het Verdrag ter studie te leggen ter vrijwaring van zekere burgerlijke en politieke rechten die kunnen worden beschouwd als deel uitmakend van de rechten van de mens en die noch in het Verdrag noch in het eerste Additioneel Protocol voorzien zijn.

Deze Aanbeveling werd overgelegd aan een Raad van deskundigen wiens werkzaamheden hebben geleid tot het opstellen van een protocol dat de regering de eer heeft U ter goedkeuring te onderwerpen.

Bij dit Protocol worden vier nieuwe rechten gewaarborgd.

Artikel 1 heeft tot doel het bepaalde in artikel 5 van het Verdrag dat zegt dat een ieder recht heeft op vrijheid en veiligheid aan te vullen,

De uitdrukking « van zijn vrijheid worden beroofd » duidt aan dat het verbod betrekking heeft op iedere vorm van vrijheidsbeneming, tijdelijke of van lange duur, arrestatie of gevangenhouding.

Wordt bedoeld in dit artikel, de niet-uitvoering van om het even welke contractuele verplichting en dus niet enkel de niet-uitvoering van een geldelijke verplichting.

De verplichting dient evenwel uitsluitend uit een contract voort te vloeien. Het artikel is derhalve niet van toepassing wanneer de verplichting ontstaat uit een publiekrechtelijke of een privaatrechtelijke wet.

L'article 2, en son paragraphe 1<sup>er</sup>, assure la liberté de circulation et le droit de choisir sa résidence sur le territoire d'un Etat à quiconque s'y trouve régulièrement.

Cette disposition ne donne pas à l'étranger de passage ou qui séjourne régulièrement, mais à titre temporaire, sur le territoire d'un Etat, le droit d'obtenir son admission à titre définitif sur le dit territoire,

Tout étranger admis sur un territoire sous certaines conditions, dès qu'il les transgresse ou ne les remplit pas, ne se trouve plus régulièrement sur ce territoire,

Le paragraphe 2 du même article entend donner la signification la plus large possible à la liberté de quitter une région quelle que soit celle-ci,

Le paragraphe 3 prévoit certaines restrictions à l'exercice des droits reconnus par l'article 2.

Il s'agit là de restrictions similaires à celles qui sont prévues à l'exercice d'autres droits reconnus par la Convention et le premier Protocole additionnel.

Le paragraphe 4 prévoit que les droits reconnus au paragraphe 1<sup>er</sup> pourraient également, dans certaines zones déterminées dont le périmètre serait bien défini, faire l'objet de restrictions qui ne seraient peut être pas couvertes par la notion d'ordre public mais qui seraient justifiées par l'intérêt public dans une société démocratique.

L'article 3 constitue un diptyque interdisant l'exil, d'une part, en tant que constitutif d'une expulsion et, d'autre part, en tant que constitutif d'une interdiction de rentrer.

L'extradition, si elle porte sur un ressortissant, se trouve en dehors du champ d'application de la disposition.

L'article 4 prohibe les expulsions collectives d'étrangers du genre de celles qui se sont produites à certains moments de l'histoire.

La notion d'expulsion collective doit se comprendre par opposition à celle d'expulsion individuelle. Elle porte sur des collectivités comme telles, abstraction faite de la personnalité de chacun des individus qui les composent.

L'article 5 est relatif à l'application éventuelle du Protocole à des territoires dont certains Etats assurent les relations internationales.

L'article 6, par son paragraphe 1<sup>er</sup>, incorpore les cinq premiers articles du Protocole dans la Convention dont toutes les dispositions s'appliqueront en conséquence.

Toutefois le paragraphe 2 prévoit une exception en ce qui concerne le droit de recours individuel devant la Commission européenne des Droits de l'Homme (article 25 de la Convention) ainsi qu'en ce qui concerne la reconnaissance de la juridiction obligatoire de la Cour (article 46 de la Convention).

Ces deux dispositions ne seront applicables que dans la mesure où l'Etat partie au Protocole aura déclaré reconnaître ce droit ou accepter cette juridiction pour les articles 1 à 4 du Protocole ou pour certains d'entre eux.

Il a paru inopportun, en effet, que les déclarations souscrites par certains Etats en vertu des articles 25 et 46 s'appliquent automatiquement à des droits et libertés que ces Etats n'avaient pas en vue au moment où ils ont souscrit les dites déclarations.

L'article 7 contient les clauses de ratification et de mise en vigueur.

Le présent exposé des motifs a été complété suivant l'avis du Conseil d'Etat.

Le Ministre des Affaires étrangères.

Artikel 2, paragraaf 1, waarborgt aan een ieder die zich wettig op het grondgebied van een Staat bevindt, het recht zich daar vrij te verplaatsen en in vrijheid een woonplaats te kiezen.

Aan de vreemdeling die op doorreis is of die wettig, doch tijdelijk, op het grondgebied van een Staat verblijft, geeft deze bepaling evenwel niet het recht zich definitief op gezegd grondgebied te vestigen.

Iedere vreemdeling die voorwaardelijk op een grondgebied toegelaten wordt, bevindt zich niet meer wettig op dit gebied zodra hij deze voorwaarden schendt of niet meer vervult.

Artikel 2, paragraaf 2, beoogt de luimstebetekenis te geven aan de vrijheid om een land, welke het ook zij, te verlaten.

Paragraaf 3 omschrijft sommige beperkingen verbonden aan de uitoefening van de rechten waarin artikel 2 voorziet.

Deze beperkingen zijn dezelfde als die welke verbonden zijn aan de uitoefening van andere rechten waarin het Verdrag en het eerste Additioneel Protocol voorzien.

Paragraaf 4 bepaalt dat de in par. 1 genoemde rechten, in bepaaldelijk omschreven gebieden, aan beperkingen kunnen gebonden worden welke misschien niet ingegeven worden door het begrip openbaar belang, maar welke gerechtvaardigd worden door het algemeen belang in een democratische samenleving.

Artikel 3 is tweeledig, het verbiedt de verbanning zowel die welke het gevolg is van een verwijdering, als die welke het gevolg is van een verbod het grondgebied te betreden.

De uitlevering, in zoverre zij betrekking heeft op een onderdaan, behoort niet tot het toepassingsgebied van de bepaling.

Artikel 4 verbiedt de collectieve uitzetting van vreemdelingen zoals soms wel is gebeurd.

Het begrip collectieve uitzetting dient te worden begrepen in tegenstelling met de individuele uitzetting. Zij heeft betrekking op groepen als zodanig afgezien van de eigen persoonlijkheid der individuen waaruit zij bestaan.

Artikel 5 heeft betrekking op de eventuele uitbreiding van de werkingsfeer van het Protocol tot gebieden voor welke Internationale betrekkingen sommige Staten verantwoordelijk zijn.

Artikel 6, paragraaf 1, bestempelt de eerste vijf artikelen van het Protocol als een aanvulling van het Verdrag waarvan alle bepalingen dienovereenkomstig van toepassing zijn.

Paragraaf 2 voorziet evenwel een uitzondering op het individuele klachtrecht voor de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens (artikel 25 van het Verdrag) en op de erkenning van de verplichte rechtsmacht van het Hof (artikel 46 van het Verdrag).

Beide bepalingen zullen slechts van toepassing zijn in zover de Staat, partij bij het Protocol, verklaard heeft dit recht te erkennen of deze rechtsmacht te aanvaarden met betrekking tot de artikelen 1 tot en met 4 van het Protocol of tot een of meerdere daarvan.

Inderdaad het past niet dat de verklaringen door sommige Staten, krachtens de artikelen 25 en 46 ondertekend, automatisch van toepassing zijn op rechten en vrijheden welke deze Staten niet op het oog hadden toen ze deze verklaringen ondertekenden.

Artikel 7 bevat de clausules die betrekking hebben op de bekrachtiging en de inwerkingtreding.

Deze memorie van toelichting is aangevuld ingevolge het advies van de Raad van State.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. HARMEL.

## AVIS DU CONSEIL D'ETAT,

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères le 3 mars 1965, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation du protocole additionnel n° 4 à la convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, reconnaissant certains droits et libertés autres que ceux figurant déjà dans la convention et dans le premier protocole additionnel à la convention, fait à Strasbourg, le 16 septembre 1963 », a donné le 15 mars 1965 l'avis suivant:

Les limitations de souveraineté contenues dans la convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales ont fait, en ce qui concerne leur comptabilité avec la constitution nationale, l'objet de certaines controverses, à propos desquelles le Conseil d'Etat a rendu l'avis du 10 juillet 1952, n° L.3009/1 (*Doc. Parl., Sénat, session 1952-1953, n° 279, pages 36 et 37*).

Le Conseil d'Etat constate que les limitations résultant du protocole n° 4 ne sont pas plus importantes que celles qui résultent de la convention elle-même.

Le Conseil d'Etat relève l'imprécision des termes «expulsion collective» qui figurent à l'article 4 du protocole. Pour édifier complètement les Chambres législatives sur la portée de l'engagement soumis à leur assentiment, il serait souhaitable que l'exposé des motifs précise l'interprétation qui a été donnée à cette expression lors de la rédaction du protocole additionnel.

La chambre était composée de

MM.:

J. SUETENS, premier président;  
G. HOLOYE,  
J. MASQUELIN, conseillers d'Etat;  
P. DE VISSCHER,  
J. DE MEYER, assesseurs de la section de législation;  
G. DE LEUZE, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS,

Le rapport a été présenté par M. W. LAHAYE, auditeur général adjoint.

Le Greffier.  
(s.) G. DE LEUZE.

Le Président,  
(s.) J. SUETENS.

## ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 3' maart 1965 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken versocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van het aanvullend protocol n° 4: bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, tot het waarborgen van bepaalde rechten en vrijheden die niet reeds in het verdrag en in het eerste protocol daarbij zijn opgenomen, opgeroepen op 16 september 1963 te Straatsburg », heeft de 15' maart 1965 het volgende advies gegeven:

De soevereiniteitsbeperkingen die neergelegd zijn in het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden hebben, ter zake van hun bestaanbaarheid met onze Staatsregeling, aanleiding gegeven tot sommige twistvragen, waarover de Raad van State advies heeft gegeven op 10 juli 1952, onder n° L.3000/1 (*Gedrukt Stuk, Senaat, zitting 1952-1953, n° 279, bla. 36 en 37*).

De Raad van State stelt vast dat de beperkingen die uit protocol n° 4 volgen, niet strenger zijn dan die van het verdrag zelf.

Er mocht worden gewezen op het vage van de term «collectieve uitzetting» die in artikel 4 van het protocol is gebruikt. Ten einde de Wetgevende Kamers volledig voor te lichten over de strekking van de verbintenis, waarvoor hun instemming wordt gevraagd, ware het wenselijk in de memorie van toelichting te zeggen welke uitlegging bij het redigeren van het aanvullend protocol aan die term is gegeven.

De kamer was samengesteld uit  
de HH.:

J. SUETENS, eerste voorzitter,  
G. HOLOYE,  
J. MASQUELIN, staatsraden;  
P. DE VISSCHER,  
J. DE MEYER, bijzitters van de afdeling wetgeving;  
G. DE LEUZE, adjunct-greffier, greffier,

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. LAHAYE, adjunct-auditurgeneraal.

De Griffier,  
(get.) G. DE LEUZE.

De Voorzitter,  
(get.) J. SUETENS.

**PROJET DE LOI**

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

*A tous, présents et à venir, SALUT.*

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit:

## Article unique.

Le Protocole additionnel n° 4 à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, reconnaissant certains droits et libertés autres que ceux figurant déjà dans la Convention et dans le premier Protocole additionnel à la Convention, fait à Strasbourg, le 16 septembre 1963, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 6 février 1969.

**WETSONTWERP**

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

*Aan allen die nu zijn en hierne ioezen zullen, ONZE GROET.*

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken,

HEBBEN WIJ; BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken is gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt:

## Enig artikel.

Het Aanvullend Protocol n° 4 bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, tot het waarborgen van bepaalde rechten en vrijheden die niet reeds in het Verdrag en in het eerste Aanvullend Protocol daarbij zijn opgenomen, opgemaakt op 16 september 1963, te Straatsbul'g, zal volkomen uitwerking hebben,

Gegeven te Brussel, op 6 februari 1969.

**BAUDOUIN.**

PAR LE ROI:

Le Ministre des Affaires étrangères,

VAN KONINGSWEGB:

De Minister (van Buitenlandse Zaken,

P. HARMEL.,

## PROTOCOLE N° 4

li la Convention de sauvegarde des Droits de l'homme et des libertés fondamentales, reconnaissant certains droits et libertés autres que ceux figurant déjà dans la Convention et dans le premier Protocole additionnel à la Convention.

Les Gouvernements signataires, du présent Protocole, Membres du Conseil de l'Europe,

Résolus à prendre des mesures propres à assurer la garantie collective de droits et libertés autres que ceux qui figurent déjà dans le titre I de la Convention de sauvegarde des Droits de l'homme et des libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée «la Convention») et dans les articles I<sup>er</sup> à 3 du premier Protocole additionnel à la Convention, signé à Paris le 20 mars 1952,

Sont convenus de Ce qui suit:

## Article 1.

Nul ne peut être privé de sa liberté pour la seule raison qu'il n'est pas en mesure d'exécuter une obligation contractuelle.

## Article 2.

1. Quiconque se trouve régulièrement sur le territoire d'un Etat a le droit d'y circuler librement et d'y choisir librement sa résidence,

2. Toute personne est libre de quitter n'importe quel pays, y compris le sien.

3. L'exercice de ces droits ne peut faire l'objet d'autres restrictions que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à la sûreté publique, au maintien de l'ordre public, à la prévention des infractions pénales, à la protection de la santé ou de la morale, ou à la protection des droits et libertés d'autrui.

4. Les droits reconnus au paragraphe 1<sup>er</sup> peuvent également, dans certaines zones délimitées, faire l'objet de restrictions qui, prévues par la loi, sont justifiées par l'intérêt public dans une société démocratique.

## Article 3.

1. Nul ne peut être expulsé, par voie de mesure individuelle ou collective, du territoire de l'Etat dont il est le ressortissant.

2. Nul ne peut être privé du droit d'entrer sur le territoire de l'Etat dont il est le ressortissant.

## Article 4.

Les expulsions collectives d'étrangers sont interdites.

## Article 5.

1. Toute Haute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou de la ratification du présent Protocole ou à tout moment par la suite, communiquer au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe une déclaration indiquant la mesure dans laquelle elle s'engage à ce que les dispositions du présent Protocole s'appliquent à tels territoires qui sont désignés dans ladite déclaration et dont elle assure les relations internationales.

2. Toute Haute Partie Contractante qui a communiqué une déclaration en vertu du paragraphe précédent peut, de temps à autre, communiquer une nouvelle déclaration modifiant les termes de toute déclaration antérieure ou mettant fin à l'application des dispositions du présent Protocole sur un territoire quelconque.

3. Une déclaration faite conformément au présent article sera considérée comme ayant été faite conformément au paragraphe 1 de l'article 63 de la Convention.

4. Le territoire de tout Etat auquel le présent Protocole s'applique en vertu de sa ratification ou de son acceptation par ledit Etat, et chacun des territoires auxquels le Protocole s'applique en vertu d'une déclaration soumise par ledit Etat conformément au présent article, seront considérés comme des territoires distincts aux fins des références au territoire d'un Etat faites par les articles 2 et 3.

(Verklaring.)

## VIERDE PROTOCOL

bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, tot het waarborgen van bepaalde rechten en vrijheden die niet reeds in het Verdrag en in het eerste Aanvullend Protocol daarbij zijn opgenomen.

De Regeringen welke dit Protocol hebben ondertekend, Leden van de Raad van Europa,

Besloten, stappen te doen ten einde de collectieve handhaving te verzekeren van bepaalde rechten en vrijheden welke niet zijn genoemd in Titel I van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 (hierna te noemen «het Verdrag») en in de artikelen 1 tot 3 van het eerste Aanvullend Protocol bij het Verdrag, ondertekend te Parijs op 20 maart 1952,

Zijn het volgende overeengekomen :

## Artikel 1.

Niemand mag van zijn vrijheid worden berooid op de enkele grond, dat hij niet in staat is een contractuele verplichting na te komen.

## Artikel 2.

1. Een ieder die zich wettig op het grondgebied van een Staat bevindt, heeft het recht zich daar vrij te verplaatsen en er in vrijheid woonplaats te kiezen.

2. Een ieder is vrij welk land ook, met inbegrip van het zijne, te verlaten.

3. De uitoefening van deze rechten mag aan geen andere beperkingen worden gebonden, dan die welke bij de wet zijn voorzien en in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van 's lands, veiligheid of van de openbare veiligheid, ter handhaving van de openbare orde, ter voorkoming van strafbare handelingen, ter bescherming van de gezondheid of van de goede zeden of ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

4. De in het eerste lid genoemde rechten kunnen ook, in bepaaldelijk omschreven gebieden, worden gebonden aan bij de wet voorziene beperkingen, welke gerechtvaardigd worden door het openbaar belang in een democratische samenleving.

## Artikel 3.

1. Niemand mag, bij wege van een maatregel van individuele of van collectieve aard, worden verwijderd van het grondgebied van de Staat, waarvan hij een onderdaan is.

2. Aan niemand mag het recht ontnomen worden het grondgebied te betreden van de Staat, waarvan hij een onderdaan is.

## Artikel 4.

Collectieve uitzetting van vreemdelingen is verboden.

## Artikel 5.

1. Iedere Hoge Verdragsluitende Partij kan, ten tijde van de ondertekening of van de bekrachtiging van dit Protocol of op ieder tijdstip nadien, aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa een verklaring doen toekomen, waarin wordt medegedeeld in hoeverre zij zich verbindt de bepalingen van dit Protocol eveneens te doen gelden VOOR de in de verklaring genoemde gebieden voor welke internationale betrekkingen zij verantwoordelijk is.

2. Iedere Hoge Verdragsluitende Partij die krachtens het vorige lid een verklaring heeft overgelegd kan van tijd tot tijd verdere verklaringen overleggen, waarbij het in vorige verklaringen gestelde wordt gewijzigd of waarbij de toepassing van de bepalingen van dit Protocol met betrekking tot een bepaald gebied wordt bevestigd.

3. Een verklaring afgelegd overeenkomstig dit artikel wordt geacht te zijn afgelegd overeenkomstig lid 1 van artikel 63 van het Verdrag.

4. Het gebied van een Staat waarvoor dit Protocol geldt krachtens bekrachtiging of aanvaarding door die Staat en ieder gebied waarvoor dit Protocol geldt krachtens een door die Staat ingevolge dit artikel afgelegde verklaring, worden voor de toepassing van de artikelen 2 en 3, in zover deze gewagen van het grondgebied van een Staat, als afzonderlijke grondgebieden aangemerkt.

## Article 6.

1. Les Hautes Parties Contractantes considéreront les articles 1 à 5 de ce Protocole comme des articles additionnels à la Convention et toutes les dispositions de la Convention s'appliqueront en conséquence.

2. Toutefois, le droit de recours individuel reconnu par une déclaration faite en vertu de l'article 25 de la Convention ou la reconnaissance de la juridiction obligatoire de la Cour faite par une déclaration en vertu de l'article 46 de la Convention ne s'exercera en ce qui concerne le présent Protocole que dans la mesure où la Haute Partie Contractante intéressée aura déclaré reconnaître ledit droit ou accepter ladite juridiction pour les articles 1 à 1 du Protocole ou pour certains de ces articles.

## Article 7.

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature des Membres du Conseil de l'Europe, signataires de la Convention; il sera ratifié en même temps que la Convention ou après la ratification de celle-ci. Il entrera en vigueur après le dépôt de cinq instruments de ratification. Pour tout signataire qui le ratifiera ultérieurement, le Protocole entrera en vigueur dès le dépôt de l'instrument de ratification.

2. Les instruments de ratification seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe qui notifiera à tous les Membres les noms de ceux qui l'auront ratifié.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Strasbourg, le 16 septembre 1963, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats signataires.

Pour le Gouvernement de la République d'Autriche,

Au moment de la signature de ce Protocole, le soussigné a remis, au nom de son Gouvernement, le texte de la déclaration suivante:

« Le Protocole N° 4 est signé SOLI. Réserve que son article 3 n'est pas applicable à la Loi du 3 avril 1919, St. GBl., N° 209, relative au bannissement et à la confiscation des biens de la Maison de Habsbourg-Lorraine dans la version de la Loi du 30 octobre 1919, St. GBl., N° 501, de la Loi constitutionnelle du 30 juillet 1925, BGBl., N° 292, de la Loi constitutionnelle fédérale du 26 janvier 1928, BGBl. N° 30 et compte tenu de la Loi constitutionnelle fédérale du 11 juillet 1963, BGBl. N° 172 ».

H. REICHMANN.

Pour le Gouvernement du Royaume, de Belgique:

R. COENE.

Pour le Gouvernement du Royaume de Danemark,

Mogens WARBERG.

Pour le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne:

Felician PRILL.

POUR le Gouvernement irlandais:

Au moment de la signature de ce Protocole, le Gouvernement irlandais fait la déclaration suivante:

« La référence à l'extradition au paragraphe 21 du rapport du Comité d'experts, relatif à ce Protocole et portant sur le paragraphe 1<sup>er</sup> de l'article 3 de ce dernier, s'applique également aux lois prévoyant l'exécution, sur le territoire d'une Partie Contractante, de mandats d'arrêt délivrés par les autorités d'une autre Partie Contractante. »

Brendan DILLON.

POUR le Gouvernement de la République italienne:

Alessandro MARIANI.

Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg,

Pierre WURTH.

POUR le Gouvernement du Royaume de Norvège:

Knut FRYDENLUND.

POUR le Gouvernement du Royaume de Suède:

K. G. LAGERFELT.

Pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord:

1. F. PORTER.

## Artikel 6.

1. De Hoge Verdragsluitende Partijen beschouwen de artikelen 1 tot en met 5 van dit Protocol als aanvullende artikelen van het Verdrag en alle bepalingen van het Verdrag zijn dienovereenkomstig van toepassing.

2. Evenwel is het individuele klachtrecht dat erkend is bij een krachtens artikel 25 van het Verdrag afgelegde verklaring al de aanvaarding van de bindende rechtsmacht van het Hof bij een krachtens artikel 16 van het Verdrag afgelegde verklaring, voor wat dit Protocol betreft, slechts van toepassing, voor zover de belanghebbende Hoge Verdragsluitende Partij verklaard heeft dit recht te erkennen of deze rechtsmacht te aanvaarden met betrekking tot de artikelen 1 tot en met 1 van het Protocol of tot een of meerdere daarvan.

## Artikel 7.

1. Dit Protocol is opengesteld voor ondertekening door de Leden van de Raad van Europa die het Verdrag hebben ondertekend; het zal worden bekrachtigd tegelijkertijd met of na de bekrachtiging van het Verdrag. Het treedt in werking na de nederlegging van vijf akten van bekrachtiging. Met betrekking tot iedere ondertekenaar die het daarna bekrachtigt zal het Protocol in werking treden op de dag van de nederlegging van de akte van bekrachtiging.

2. De akten van bekrachtiging zullen worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, die aan alle Leden kennis zal geven van de namen van hen die het Protocol hebben bekrachtigd.

Ten blijke waarvan de ondertekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

Gedaan te Straatsburg, de 16<sup>e</sup> september 1963. In de Franse en de Engelse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk gezaghebbend, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal doet een gewaarmerkt afschrift aan elk van de ondertekenende Staten toekomen.

Voor de Regering van de Republiek Oostenrijk:

Bij de ondertekening van dit Protocol heeft de ondertekende, namens zijn Regering, de tekst van de volgende verklaring afgegeven:

« Het Protocol nr 4 wordt ondertekend onder voorbehoud dat artikel 3 niet toepasselijk is op de wet van 3 april 1919, St. GBl., n° 209 betreffende de verbanningen, de verbodverklaring van de goederen van het Huis van Habsburg-Lorraine ... vervat in de wet van 30 oktober 1919 St. GBl. n° 501 van de Grondwettelijke Wet van 30 juli 1925, BGBl. n° 292 van de Federale Grondwettelijke Wet van 26 januari 1928, BGBl. n° 30 en met inachtneming van de Federale Grondwettelijke Wet van 11 juli 1963, BGBl., nr 172. »

H. REICHMANN.

Voor de Regering van het Koninkrijk België,

R. COENE.

Voor de Regering van het Koninkrijk Denemarken:

Mogens WARBERG.

VOOR de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland:

Felician PRILL.

Voor de Regering van Ierland:

Bij de ondertekening van dit Protocol heeft de Ierse Regering de volgende verklaring afgelegd:

« De verwijzing naar de uitlevering, vervat in lid 21 van het verslag van het Comité van Deskundigen over dit Protocol en waarin wordt gehandeld over het eerste lid van artikel 3 hiervan, is eveneens toepasselijk op de wetten tot regeling van de uitvoering, op het grondgebied van een Verdragsluitende Partij, van bevelen tot aanhouding uitgevaardigd door de overheid van een andere Verdragsluitende Partij. »

Brendan DILLON.

Voor de Regering van de Finlänse Republiek:

Alessandro MARIANI.

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg:

Pierre WURTH.

Voor de Regering van het Koninkrijk Noorwegen:

Knut FRYDENLUND.

VOOR de Regering van het Koninkrijk Zweden:

K. G. LAGERFELT.

Voor de Regering (Jan het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland):

1. F. PORTER.